

2021. február 28. - **A Pasaréti út 36. számú ház falán látható tábla szövege találóan summázza az utókor emlékét Mérei Ferencről.**

Mérei tanár úr maga is sokszor és nyomatékosan emlegette, hogy életművében az „élet" legalább olyan hangsúlyos, mint a „mű". A tanítványai által szerkesztett emlékkötet is ezt a címet kapta: Mérei élet-mű.
Ebben olvasható Mérei vallomása: „Tulajdonképpen minden művem — beleértve az ún. tudományos műveket is — az önéletrajzom volt. Én állandóan az önéletrajzomat írom. Az első munkám, ami megjelent, A gombozó gyerek volt. Én voltam az, aki gomboztam, sok-sok évig. A második Az országépítő gyerek - én voltam az, aki papíron építette azokat az országokat".
Ha én ezeket gyerekkoromban ismerhettem volna! Hiszen saját képzeletbeli országom nekem is volt (éppen úgy, ahogy most unokáimnak), a gombfocit évtizedeken át fáradhatatlanul űztem. Persze nem őrajta múlott, hogy nem ismertem, hiszen ezeket a munkákat 1936-37-ben publikálta. Amikor azonban legfogékonyabb koromban voltam, ő éppen az 1956-os tevékenységéért rárótt börtönbüntetését töltötte, és munkáit éppenséggel nem propagálta a kultúrpolitika. Így hát csak sokkal később tudhattam meg, hogy a fantáziajátékok után a gombfocival abba a korszakba léptem, amikor a gyermek „nem létező szervezet nem létező törvényei helyett olyanokba illeszkedik be, amelyek magatartásának keretet szabnak, amelyeket ténylegesen be kell tartani, és amelyeknek megszegése nemcsak a mágikus sorsharagot idézi fel, hanem a külvilággal összeütközésbe sodorja. Az intézményesítés és a maga alkotta jog terén ezzel átmegy az irrealitásból a realitásba". A gombfoci hozzásegíti a gyermeket, hogy „betartsa a maga alkotta és maga választotta szabályokat, hogy ne csaljon, hogy tudjon gyűlölet nélkül veszíteni és elbizakodottság nélkül győzni".
Ez a legutóbbi gondolat köszön vissza abban a tanításban, amit évtizedekkel később a tanár úr előadásában hallgattam, és több-kevesebb sikerrel máig próbálok követni: „Az életben nem kell mindig jól járni! Aki azt a belső kényszert el tudja engedni, hogy neki minden helyzetből győztesen és nyertesen kell kikerülnie, annak nagy lesz a belső szabadsága. Ez a hiteles élet titka!" Az ő példája (munkássága és élete) a bizonyság arra, hogy ez lehetséges.

MÉREI FERENC
(1909-1986)
A TANÁR ÚR
SZERETTE AZ ÉLETET
2007.